

Strategi för tillgänglighet

Blekinges naturreservat 2024–2032

Rapport: 2024:3
Rapportnamn: Strategi för tillgänglighet, Blekinges naturreservat 2024-2032
Utgåva: Endast publicerad på hemsida
Utgivare: Länsstyrelsen Blekinge län, 371 86 Karlskrona
Hemsida: www.lansstyrelsen.se/blekinge
Dnr: 4391-2023
ISSN: 1651-8527
Författare: Länsstyrelsen Blekinge
Foto Omslag: Pixabay.com/ iira116. Foto sid 4: Olofströms kommun. Foto sid 9: Länsstyrelsen Blekinge.
Kontaktperson: Länsstyrelsen Blekinge, blekinge@lansstyrelsen.se
Länsstyrelsens rapporter: www.lansstyrelsen.se/blekinge/tjanster/publikationer

© Länsstyrelsen Blekinge

Förord

Natur och friluftsliv ger oss fantastiska möjligheter till fysisk aktivitet, rekreation, vila och återhämtning. Det stärker också vår fysiska och psykiska hälsa. För att alla människor ska ha tillgång till naturupplevelser, välbefinnande och social gemenskap behöver naturen bli mer tillgänglig.

Länsstyrelsen har tagit fram en strategi om tillgänglighet i naturreservat för att fler ska inkluderas och inte lämnas utanför på grund av individuella förutsättningar. Att enkelt kunna sätta sig in i vilka naturreservat som lämpar sig för just mitt besök är en förutsättning för att fler ska våga ge sig ut i naturen.

Arbetet med att tillgängliggöra naturreservat är även kopplat till den politiska intentionen att göra samhället mer tillgängligt för alla. Den här satsningen gynnar många eftersom de anpassningar som är nödvändiga för en mindre del av befolkningen även underlättar och är till nytta för alla.

I tillgänglighetsstrategin tar vi framför allt fasta på de nationella friluftslivsmålen som säger att alla ska ha möjlighet till naturupplevelser och att skyddade områden ska vara en resurs för friluftslivet. På ett högre plan bidrar strategin till Sveriges åtaganden om mänskliga rättigheter och FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

För att få med en nyansrik bild av Blekinges flora och fauna och ge möjligheter till olika former av naturupplevelser är de utpekade reservaten spridda från väst till öst och från nord till syd.

Jag är glad att vi med denna strategi kan peka ut en tydlig och långsiktig riktning för vårt gemensamma arbete med tillgänglighetsfrågor i Blekinges naturreservat. Naturen och de upplevelser de ger oss har stor och positiv påverkan på oss människor. Det är en viktig fråga som vi på länsstyrelsen hanterar med stor ödmjukhet och respekt.

Tillsammans jobbar vi för att förverkliga strategins intention om tio naturreservat eller sammanhängande områden i Blekinge med hög tillgänglighet till 2032! Vi finns här för Blekinge!

Ulrica Messing Blekinges landshövding

Innehåll

Förord	3
Innehåll	4
Inledning	5
Syfte och mål	6
Vad betyder tillgänglighet för oss?	7
Målgrupper.....	7
Fyra tillgänglighetsklasser för Blekinges naturreservat	8
Målnivåer för de olika tillgänglighetsklasserna	9
Handlingsplanen – hur vi arbetar med att genomföra strategin	10
1. Tillgänglighetsinventering	10
2. Regional och lokal samverkan	10
3. Information	10
4. Genomförande	11
5. Ekonomi och finansiering.....	11
6. Revidering och uppföljning	11
Avslutning	12
Medverkande i framtagande av strategin	12
Övrig läsning	12
Fotnot.....	12
Tillgänglighetsklasser för Blekinges naturreservat	13
Hög tillgänglighet.....	13
Viss tillgänglighet.....	13
Standard och bas.....	14

Inledning

Naturreservat skyddas i första hand på grund av sina höga naturvärden. Tillgängligheten för besökare är också betydelsefull men vid bildande tas exempelvis varken hänsyn till var det ligger eller dess lämplighet ur ett tillgänglighetsperspektiv. Detta innebär att många naturreservat ofta är belägna relativt långt ifrån där de flesta bor och att flera redan från början har en terräng som inte är särskilt passande ur ett tillgänglighetsperspektiv. Länsstyrelsens uppdrag omfattar emellertid såväl att skydda och förvalta värdefulla naturområden som att arbeta för att alla människor ska kunna vistas i, och njuta av, natur- och kulturlandskapet.

Dessa uppdrag har en nära koppling till varandra genom Sveriges friluftslivsmål där **Tillgänglig natur för alla** och **Skyddade områden som resurs för friluftslivet** utgör ett par av förutsättningarna för Länsstyrelsen i Blekinges tillgänglighetsstrategi.

Tillgänglighetsstrategin bidrar till Sveriges åtagande om mänskliga rättigheter och FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Varje människa har rätt till självbestämmande och full delaktighet i samhället.¹ Tillgänglighetsstrategin ger förbättrad tillgång till natur och friluftsliv och är således en möjliggörare för personer med funktionsnedsättning.

FAKTA

Sveriges friluftslivsmål

Alla människor ska ha möjlighet till naturupplevelser, välbefinnande, social gemenskap och ökad kunskap om natur och miljö. Det är några utgångspunkter för de 10 svenska målen för friluftslivspolitik som regeringen beslutade om i december 2012.²

Ytterligare mål

Arbetet med att öka tillgängligheten i Blekinges naturreservat är kopplade till flera övergripande mål Sverige som land strävar mot att uppnå. Exempelvis till den delen av Generationsmålet som handlar om att "/.../miljöns positiva inverkan på människors hälsa främjas" men också till målet om God bebyggd miljö som är ett av de 16 miljö-kvalitetsmål som regeringen satt upp.³ Dessutom kan den kopplas till delmål i Agenda 2030 och främst då mål 11.7 Skapa säkra och inkluderande grönområden för alla samt mål 10.2 Främja social, ekonomisk och politisk inkludering.⁴ Strategin kan också kopplas till de regionala strategierna "Växtplats Blekinge – Regional Utvecklingsstrategi" vars målsättning är ett mer attraktivt Blekinge⁵ samt till "Idrottspolitiskt program för Blekinge 2023-2026"⁶ som i mångt och mycket kompletterar denna tillgänglighetsstrategis strävan att uppfylla folkhälsomålet om goda levnadsvanor.⁷

Syfte och mål

Syftet med tillgänglighetsstrategin är att göra fler naturreservat i Blekinge tillgängliga för alla, vilket innebär att de ska uppnå vår definition av hög tillgänglighet.

För besökaren kommer detta arbete leda till:

- en ökad tillgång till varierade naturupplevelser i olika geografiska delar av länet
- informationen om naturreservaten är lättillgänglig, relevant och tydlig så att besökaren själv kan avgöra om besöksmålet är lämpligt och därmed kan planera för sitt besök
- större möjlighet att på platsen ta sig runt och uppleva naturen även om inte hela naturreservatet kan göras tillgängligt

MÅL

År 2032 ska det finnas 10 naturreservat eller sammanhängande områden med hög tillgänglighet. Dessa är:

- Hanö, kustbygd och skärgårdsö
- Halen, skogsbygd med inslag av sjölandskap
- Långasjönäs, mellan- och skogsbygd med inslag av sjölandskap
- Ire, äldre kulturlandskap i skogsbygd
- Mörrumsåns dalgång & Käringsahejan, mellan- och skogsbygd i ådalslandskap
- Stjärnö-Boön, kustbygd
- Ronneby Brunnsspark & Södra brunnskogen, mellanbygd och parklandskap
- Lindö udde, kustbygd
- Almö, kustbygd
- Torhamns Udde, kustbygd

Vad betyder tillgänglighet för oss?

Tillgänglighet kan tolkas och uttryckas på många sätt. För oss betyder det bland annat att besökare:

- ska veta att naturreservatet finns
- enkelt kan få information om platsen både innan och under besöket
- ska veta hur de kan ta sig dit (var det ligger, om det finns kollektivtrafik etc)
- kan ta sig fram på platsen och uppleva dess naturvärden

Tillgänglighet handlar om att hela kedjan ska fungera och hänga samman enligt dessa punkter.

Det är viktigt att alla ska få en bra helhetsupplevelse med så få begränsningar som möjligt. Det innebär att åtgärder i naturreservaten behöver göras för ökad framkomlighet, exempelvis anpassade leder samt tillgängliga toaletter och rastplatser. Vår ambition är att använda oss av principen om universell utformning⁸ när det är möjligt. Kortfattat innebär det att vi vill undvika att skapa speciallösningar i efterhand utan istället, redan från början, satsa på lösningar som passar den stora mångfalden behov som finns hos befolkningen. Eller uttryckt på ett annat sätt: "Det som är nödvändigt för 10 procent underlättar för 40 procent och är bekvämt för 100 procent."⁹

Målgrupper

Även om vi pratar om tillgänglighet för alla behöver vi ibland använda oss av målgruppsdefinitioner när vi ska beskriva hur tillgänglighetsanpassade anordningar ska utformas, exempelvis parkeringsplatser och toaletter. Då använder vi oss av Socialstyrelsens definitioner.¹⁰ Dessa är följande:

En *funktionsnedsättning* är en nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga. En funktionsnedsättning kan uppstå till följd av sjukdom eller annat tillstånd eller till följd av en medfödd eller förvärvad skada. Sådana sjukdomar, tillstånd eller skador kan vara av bestående eller av övergående natur.

Ett *funktionshinder* är en begränsning som en funktionsnedsättning innebär för en person i relation till omgivningen. Exempel på begränsningar är svårigheter att klara sig själv i det dagliga livet och bristande delaktighet i arbetslivet, i sociala relationer, i fritids- och kulturaktiviteter, i utbildning och i demokratiska processer. Det handlar framförallt om bristande tillgänglighet i omgivningen.

Fyra tillgänglighetsklasser för Blekinges naturreservat

I strategins mål har vi valt ut 10 områden där vi ska uppnå hög tillgänglighet till 2032. För att visa vad detta innebär har vi delat in samtliga av länets naturreservat i fyra tillgänglighetsklasser. Dessa beskriver vilken tillgänglighet vi ska uppnå för respektive reservat och avgränsar hur vi ska använda våra resurser i tillgänglighetsarbetet.

Tabellen över de klassade naturreservaten hittar du längst bak i strategin.

TILLGÄNGLIGHETSKLASSERNA ÄR FÖLJANDE:

Hög tillgänglighet

Naturreservatet har stort värde för friluftslivet där de naturliga förutsättningarna bidrar till en hög tillgänglighet. Vid huvudentrén ska det finnas avlämningsplats för färdtjänstfordon och parkeringsplatser för människor med funktionshinder. Till naturreservat i skärgården ska man kunna ta sig med kollektivtrafik där både båt och anöringsplats fungerar för rullstol, permobil med mera. Det finns en eller flera leder som är tillgängliga med exempelvis teknikkäpp, rullator, barnvagn eller manuell- alternativt elrullstol. Sittbänkar med rygg- och armstöd finns med jämna mellanrum längs tillgängliga leder och på entréplatser. Information och skyltning är mer utförlig jämfört med andra reservat. Det finns tillgänglighetsanpassad toalett (WC/torrdass).

Viss tillgänglighet

Naturreservatet har stort värde för friluftslivet där någon del är tillgänglig och fungerar med exempelvis teknikkäpp, rullator, barnvagn eller manuell- alternativt elrullstol. Det kan vara att besökare kan ta sig från parkeringsplatsen/angöringsplatsen till en vacker utsiktsplats eller rastplats. I de delar som är tillgängliga är information och skyltning mer utförlig jämfört med övriga delar av reservatet. Det kan finnas tillgänglighetsanpassad toalett (WC/torrdass).

Standard

Naturreservatet har parkering eller anöringsplats för båt och informationstavla. Stig/led och rastplats kan finnas. Friluftslivet kan ha ett högt värde men de naturliga förutsättningarna för tillgänglighet saknas och därför har inga särskilda tillgänglighetsåtgärder vidtagits.

Bas

Naturreservat med gränsmarkering och informationstavla. Här finns i regel ingen parkering och inga tillgänglighetsåtgärder är vidtagna. I dessa naturreservat utgör naturvärden huvudsyftet vilket innebär att inga större satsningar på friluftslivet genomförs.

MÅLNIVÅER FÖR DE OLIKA TILLGÄNGLIGHETSKLASSERNA

Målnivå Entréplatser	Målnivå Leder	Målnivå Grillplatser /rastplatser	Målnivå Möbler	Målnivå Toaletter	Målnivå Information på webben	Målnivå Information i reservatet
<p>Hög tillgänglighet: Parkering anpassad för funktionshindrade, avlämningsplats för färdtjänst, toalett, sittplatser.</p> <p>Viss tillgänglighet: Minst en parkeringsplats anpassad för funktionshindrade.</p> <p>Standard: Enkel parkering utan anpassningar.</p> <p>Bas: Inga krav</p>	<p>Hög tillgänglighet: Minst en led anpassad för rullstol och/eller teknikkäpp.</p> <p>Viss tillgänglighet: Någon del av en led anpassad för rullstol och/eller teknikkäpp.</p> <p>Standard: Kan finnas med inga krav, ej anpassade.</p> <p>Bas: Inga krav</p>	<p>Hög tillgänglighet: Tillgängliga längs anpassade platser och leder.</p> <p>Viss tillgänglighet: Tillgängliga längs anpassade platser och leder.</p> <p>Standard: Kan finnas men inga krav.</p> <p>Bas: Inga krav</p>	<p>Hög tillgänglighet: Sittplatser med rygg- och armstöd ska finnas frekvent.</p> <p>Viss tillgänglighet: Tillgängliga längs anpassade platser och leder.</p> <p>Standard: Inga krav</p> <p>Bas: Inga krav</p>	<p>Hög tillgänglighet: Tillgänglighetsanpassad ska finnas.</p> <p>Viss tillgänglighet: Tillgänglighetsanpassad på entréplats där anpassad led finns.</p> <p>Standard: Inga krav</p> <p>Bas: Inga krav</p>	<p>Hög tillgänglighet: Bilder och utförlig beskrivning av friluftsliv och tillgänglighet.</p> <p>Viss tillgänglighet: Bilder och utförlig beskrivning av friluftsliv och tillgänglighet där det finns anpassade platser och leder.</p> <p>Standard: Fakta om reservatet med information om leder och anordningar.</p> <p>Bas: Endast fakta om reservatet</p>	<p>Hög tillgänglighet: Utförlig information om friluftsliv och tillgänglighet, vägvisare med avstånd till målpunkter.</p> <p>Viss tillgänglighet: Utförlig information om friluftsliv där anpassningar finns, vägvisare med avstånd till aktuella målpunkter.</p> <p>Standard: Information om leder och anordningar finns på reservatskylten.</p> <p>Bas: Endast fakta om reservatet.</p>

Handlingsplanen – hur vi arbetar med att genomföra strategin

1. Tillgänglighetsinventering

I samband med framtagandet av strategin har en tillgänglighetsinventering genomförts. De naturreservat som inventerats är utvalda eftersom deras naturliga förutsättningar gör dem intressanta ur tillgänglighetssynpunkt och att de erbjuder en variation av naturupplevelser med geografisk spridning i länet. De har också valts eftersom de redan idag är populära och välbesökta områden. Sammantaget speglar de Blekinges mångfald av naturupplevelser och värdefulla miljöer. Utifrån inventeringen har 10 naturreservat eller sammanhängande områden valts ut för att vid 2032, när strategin är fullt implementerad, nå upp till hög tillgänglighet. Några av dem uppnår redan idag denna klass men även dessa kan utvecklas ytterligare genom de förslag som ges i inventeringens slutrapport¹¹ och på så sätt öka tillgängligheten för alla.

2. Regional och lokal samverkan

För att förstärka länsstyrelsens kompetens i tillgänglighetsfrågor och för att säkerställa att arbetet leder till ökad tillgänglighet i naturreservaten har vi bildat en referensgrupp som består av Region Blekinge (folkhälsa och barnrättsperspektiv), organisationerna DHR (Delaktighet – Handlingskraft – Rörelsefrihet), SRF (Synskadades Riksförbund) och PRO (Pensionärernas Riksorganisation). Vi samverkar också genom Regionala friluftsrådet där länets kommuner, Region Blekinge, Skogsstyrelsen och länsstyrelsen ingår.

I några av naturreservaten är kommunerna ansvariga för friluftslivet och tillgängligheten. Dessa är Halen (Olofströms kommun), Långasjönäs och Stärnö-Boön (Karlshamns kommun) samt Ronneby Brunnsspark & Södra Brunnskogen (Ronneby kommun). Här har tillgänglighetsåtgärder genomförts i större utsträckning än i övriga naturreservat genom kommunernas insatser. Nya åtgärder genomförs i samverkan mellan länsstyrelsen och respektive kommun.

3. Information

Rätt utformad information på rätt plats ökar tillgängligheten. Den information som finns på länsstyrelsens webbsida idag innehåller till största delen beskrivningar av reservatens naturvärden och endast viss information om tillgänglighet och tillgänglighetsutformning. Informationen behöver uppdateras med texter och bilder som gör att besökaren på förhand enkelt kan göra bedömningen om besöksmålet är lämpligt. Detta är en prioriterad insats som påbörjas snarast möjligt.

Även informationen i naturreservaten behöver ses över avseende placering och utformning för att öka tillgängligheten. Detta gäller i första hand klasserna hög och viss tillgänglighet. En stor del av detta arbete sker i genomförandefasen av åtgärder i den fysiska miljön (punkt 4 nedan).

4. Genomförande

För naturreservat som ska uppnå hög tillgänglighet ska en åtgärdsplan tas fram för insatser som behöver genomföras i den fysiska miljön. Åtgärdsplanen kan med fördel tas fram med hjälp av landskapsarkitekt eller liknande kompetens och ska granskas av sakkunnig fackman inom tillgänglighet. Samverkan ska även ske med referensgruppen. Till grund för detta arbete finns vår kvalitetsmanual *Friluftsanordningar i Blekinges naturreservat* som beskriver hur anläggningarna ska utformas för att uppnå såväl hög kvalitet som funktionalitet och igenkänning. Kvalitetsmanualen ska användas både när befintliga anläggningar ska rustas upp och när nya ska anläggas. När åtgärdsplanen genomförs ska ambitionen vara att se över och vid behov uppdatera samtliga friluftsanordningar, leder etc i naturreservatet (inte bara de tillgängliga delarna) så att det blir en fin helhet för besökarna.

5. Ekonomi och finansiering

Genomförandet av tillgänglighetsstrategin finansieras i första hand genom anslagen länsstyrelsen får från Naturvårdsverket för vård och skötsel av naturreservat. Eftersom anslagen kan variera kraftigt från år till år innebär det sannolikt att omfattningen av genomförandet sker i olika takt. När möjlighet finns ska ansökningar om projektmedel och olika bidrag genomföras för att växla upp anslagen.

Finansiering av insatser som genomförs i naturreservat där kommunerna är ansvariga för friluftslivet och tillgängligheten, ansvarar respektive kommun för. Men länsstyrelsen kan medverka med medfinansiering i form av LONA-bidrag eller annat stöd när så är möjligt.

Eftersom prioriteringar måste göras har följande ordning för genomförandet valts utifrån vilka naturreservat eller sammanhängande områden som är mest angelägna ur tillgänglighetssynpunkt:

1. Hanö
2. Mörrumsåns dalgång & Käringahejan
3. Torhamns udde
4. Lindö udde
5. Ire
6. Halen
7. Almö
8. Långasjönäs
9. Stårnö-Boön
10. Ronneby Brunnsspark & Södra Brunnskogen

Prioriteringsordningen kan komma att justeras beroende på omvärldsförändringar och vad som händer inom länsstyrelsens övriga verksamhetsområden under strategiperioden.

6. Revidering och uppföljning

Denna strategi ska följas upp och revideras senast år 2028.

Avslutning

Medverkande i framtagande av strategin

Arbetsgrupp: Camilla Engdahl, Peter Larsson, Elisabeth Wallsten, Ingegerd Nordahl, Katrine Svensson och Daniel Ottosson. Samtliga från avdelningen Natur & Klimat.

Övrig läsning

Utöver de direkta referenser som getts löpande i denna tillgänglighetsstrategi tillkommer några viktiga dokument. Ett övergripande sådant dokument är Boverkets författningssamling ALM2¹² som tar upp de lagliga krav som är överordnade en strategi av det här slaget.

Förordning (SFS 2001:526) tar upp de statliga myndigheternas speciella ansvar för genomförande av funktionshinderpolitiken.¹³

Proposition 2016/17:188 tar upp nationella mål för funktionshinderpolitiken och att universell utformning ska vara en av inriktningarna i genomförandet av friluftslivspolitikerna.¹⁴

Barnkonventionen (2018/1197) som bland annat tar upp hur barn, precis som befolkningen i övrigt, inte är en homogen grupp utan att det finns aspekter som ålder, kön och funktionsvariationer att ta hänsyn till.¹⁵

FOTNOT

---

¹ Förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion | Sveriges riksdag (riksdagen.se)

² Sveriges friluftslivsmål (naturvardsverket.se)

³ Sveriges miljömål (sverigesmiljomal.se)

⁴ Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling - Regeringen.se

⁵ Växtplats Blekinge - Blekinges regionala utvecklingsstrategi - Region Blekinge

⁶ Idrottspolitiskt program för Blekinge 2023-2026 (regionblekinge.se)

⁷ Sveriges nationella folkhälsomål och målområden (folkhalsomyndigheten.se)

⁸ Konvention-om-rattigheter-for-personer-med-funktionshinder-a4-webboptimerad.pdf (regeringen.se)

⁹ Tillgängliga natur- och kulturområden (naturvardsverket.se)

¹⁰ Socialstyrelsens termbank

¹¹ MagMa Miljö & Tillgänglighet, Inventering av åtgärdsbehov för bättre tillgänglighet i sexton naturreservat i Blekinge län 2023

¹² Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:5) om tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga ... - Boverket

¹³ Förordning (2001:526) om de statliga myndigheternas ansvar för genomförande av funktionshinderpolitiken | Sveriges riksdag (riksdagen.se)

¹⁴ Nationellt mål och inriktning för funktionshinderpolitiken - Regeringen.se

¹⁵ https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-20181197-om-forenta-nationernas-konvention_sfs-2018-1197/

Tillgänglighetsklasser för Blekinges naturreservat

HÖG TILLGÄNGLIGHET

Naturreservat	Typ av tillgänglighet	Uppnås målklassning idag
Almö	Tillgänglighetsled med anpassade rastplatser och toaletter.	Ja
Halen	Tillgänglighetsled med anpassade rastplatser och toalett.	Ja
Hanö	Tillgänglighetsled med anpassade rastplatser. Tillgänglig toalett finns i hamnen.	Nej
Ire	Tillgänglighetsled med rastplats planeras samt ny tillgänglig toalett.	Nej
Lindö udde	Tillgänglig raststuga för fågelskådning, anpassad grillplats och toalett.	Ja
Långasjönäs	Tillgänglighetsled med anpassade rastplatser och toalett.	Delvis
Mörrumsåns dalgång & Käringahejan	Banvallen är tillgänglig för permobil, rullstol med mera. Tillgängliga rastplatser, toalett och fiskeplats planeras.	Nej
Ronneby Brunnspark & Södra Brunnsskogen	Park- och skogsmiljö med flera tillgänglighetsanpassade leder/stigar, toaletter, brygga med mera.	Ja
Stärnö-Boön	Tillgänglighetsled med anpassade rastplatser och toalett.	Ja
Torhamns udde	Tillgänglighetsled med anpassade rastplatser och toalett.	Nej

Uppgifter från september 2023

Även om naturreservaten uppnår målklassning idag behöver åtgärder genomföras för att förbättra tillgängligheten ytterligare.

VISS TILLGÄNGLIGHET

Naturreservat	Typ av tillgänglighet	Uppnås målklassning idag
Ekebacken	Gång- och cykelvägar genom reservatet är tillgängliga med permobil, rullstol med mera.	Ja
Eriksberg	Safaripark som går att uppleva med bil.	Ja
Gö	Delar av reservatet har rullstolsvänliga stigar.	Ja
Hallarumsviken	Delar av reservatet har rullstolsvänliga stigar.	Ja
Hultalycke	Tillgänglig grillplats i närheten av parkering.	Ja
Hästholmen-Ytterön	Nästan hela ön är naturreservat och går att uppleva med bil. Vissa vägar är rullstolsvänliga.	Ja
Järnavik	Tillgänglig toalett finns i hamnen. Delar av reservatet i östra delen har rullstolsvänliga stigar.	Ja
Knösö	Badplatsen är tillgänglig att ta sig till med permobil, rullstol med mera.	Ja
Listershuvud	Tillgänglig rastplats planeras vid Getabjärs entréplats (om Listershuvud blir nationalpark kan Hög tillgänglighet bli aktuellt).	Nej
Mörrumsån Ebbamåla bruk	Tillgänglighetsanpassad led finns i reservatet.	Ja
Skärva	Går att uppleva delar av reservatet med bil som även fungerar för permobil, rullstol med mera.	Ja
Sölvesborgsviken	Stadsnära reservat som är tillgängligt via Sölvesborgsbron och spänger på ön.	Ja
Tjärö	Tillgänglig brygga med restaurang, kiosk och toalett.	Ja
Uttorp	Rastplats vid parkering och fin grusväg tar besökaren in i en del av reservatet.	Ja
Valje	Delar av reservatet har rullstolsvänliga stigar.	Ja

Uppgifter från september 2023

Även om naturreservaten uppnår målklassning idag behöver åtgärder genomföras för att förbättra tillgängligheten.

STANDARD OCH BAS

Naturresevat	Bas / Standard
Albertas myr	Standard
Alnaryd	Standard
Arvidstorp	Standard
Biskopsmåla	Bas
Björkelycke	Standard
Björkenabben	Bas
Björkeryd	Standard
Björstorps hage	Standard
Blåningsmåla	Bas
Bockön-Mjöö	Standard
Bråtabron	Standard
Brötalyckornas naturresevat	Bas
Bökemåla	Standard
Elleholm	Bas
Eriksbergs stränder	Standard
Finnamaden	Standard
Färskesjön	Standard
Fölsö	Standard
Garnanäs	Standard
Gise Höna	Bas
Grimsmåla	Bas
Grindstugan	Standard
Gröngölsmåla	Bas
Gummagölsmåla	Standard
Göljahult	Standard
Hjalmar Sterns park	Standard
Hjärthalla	Standard
Hjärtsjömåla	Standard
Hoka	Standard
Holje	Bas
Hålabäcksmaderna	Bas
Häljarum	Bas
Högasand	Standard
Johannishus åsar	Standard
Jordö	Standard
Järkö	Standard
Kullan	Standard
Kvallåkra	Standard
Kvalmsö	Standard
Lilla Nyteboda	Standard
Lillagärde	Standard
Listerby skärgård	Standard
Ljungryda	Standard
Loberget	Standard
Långehall	Bas
Moabacken	Standard

Naturresevat	Bas / Standard
Mulatorp	Standard
Mölleryd	Bas
Mörrumsåns nedre dalgång	Standard
Mörrumsåns övre dalgång	Standard
Pagelsborg	Bas
Persgårde	Standard
Pieboda	Standard
Prästamarken	Standard
Rollsö	Standard
Ryssberget	Standard
Siesjö östra	Standard
Siggaboda södra	Bas
Sillnäs	Standard
Skarup	Bas
Skinsagylet	Standard
Skuremåla	Standard
Sonekulla	Standard
Spraglehall	Standard
Steneryd	Standard
Stiby backe	Standard
Stilleryd	Standard
Stora Rom	Standard
Storemosse	Bas
Svenö	Standard
Sännesshult	Standard
Södra Flymen	Bas
Tallet	Bas
Tattamåla	Standard
Tolseboda	Bas
Treklasen	Standard
Trofta	Standard
Tromtö	Standard
Tärnö-Yttre Ekö	Standard
Utklippan	Standard
Vambåsa hagmarker	Standard
Vantakalleberget	Bas
Värmansnäs	Bas
Västra Näsnabben	Bas
Västra Skällön	Standard
Västra Torsö	Standard
Wallanders Åbacka	Bas
Yttre Stekön	Standard
Åmma	Standard
Älmteryd	Standard
Östra Flymen	Standard
Östra Kvallåkra	Standard

Länsstyrelsen Blekinge

SE - 371 86 Karlskrona
Telefon: 010-224 00 00
E-post: blekinge@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/blekinge

Rapporter Länsstyrelsen Blekinge län ISSN 1651-8527